

KLOVSYGE I DANMARK

Gotlænderforeningen tager kampen op mod klovsyge.

Gotlænderforeningen har som de første i samarbejde med dyrlæge Inga Stamphøj fra Saksøbing besluttet at tage kampen op mod ondartet klovsyge hos får i Danmark. Årsagen er, at der har været mange nye tilfælde af klovsyge på Sjælland. På Veterinærinstituttet i København (tidligere Serumlaboratoriet) har man for nyligt udviklet en test der kan diagnosticere sygdommen. Ved en simpel svaberprøver (skrab) i klovspalten kan man teste for den bakterie, der forårsager ondartet klovsyge. På Roskilde Dyrskue tilbød dyrlæge Inga Stamphøj med økonomisk støtte fra Sjællandske Fåreavlernes Fond at teste de fremmødte besætninger. Her viste det sig, at 13% af besætninger (2 ud af 15) var smittede - formodentlig uden at vide det. Flere besætninger som var frie for klovsyge på dyrskuet er efterfølgende testet positive – altså er disse besætninger sandsynligvis blevet smittet på dyrskuet. Klovsygen optræder i mange forskellige former. I de lette tilfælde af klovsyge ses kun forandringer i klovspalten og let halthed. Andre dyr har ingen forandringer og er raske smittebærere. Derfor har klovsygen haft mulighed for at brede sig i al ubemærketthed.

Ny og effektiv behandlingsmåde

I december sidste år blev de første besætninger med klovsyge behandlet med **Zactran**, som er et antibiotikum, der normalt bruges mod lungebetændelse hos kødkvæg. Til forskel fra mange af de andre antibiotika fordeler den sig hurtigt i kroppen og har en virkningstid på 2-3 uger. Mange af de behandlede besætninger er nu flere gange testet negativ for klovsyge, og der er ingen tegn på tilbagefald. Da resultaterne fra de første besætninger forelå, gik en række fårebesætninger på Sjælland i gang med at teste og behandle deres besætninger. De foreløbige resultater viser, at **Zactran** er meget effektiv i forhold til de hidtidige behandlingsformer med gentagne klovbade og almindelig antibiotikabehandling. Nogle af de hårdt angrebne besætninger havde behandlet mange gange på traditionel vis uden at slippe helt af med klovsygen.

Frivilligt kontrolprogram

Når vi kunne blive enige om at stå sammen i at bekæmpe udbredelsen af bluetongue, så må det også være et mål blandt fåreavlere at få standset udbredelsen af klovsygen i DK. Klovsyge forårsager dårligt produktionsresultat og manglende dyrevelfærd. Vi vil ikke have lam og får, der kravler rundt på knæene på grund af smerte. I første omgang er målet at få etableret et frivilligt sundhedsprogram på linje med registreringen af Maedi-Visna.

Som en opstart har Gotlænderforeningen i samarbejde med Inga Stamphøj besluttet, at alle besætninger, som deltager i foreningens pelsbedømmelse og vædderauktionen på træffet i oktober, skal være testet negativ for klovsyge. Dvs. der tages prøver på 8 dyr i hver besætning. Har man klovsyge i besætningen, kan man først deltage i Gotlænderforeningens samlinger af dyr, efter dokumenteret sanering/behandling med **Zactran** og fremvisning af negativ test taget 30 dage efter behandling og igen efter 6 måneder. En lang række af foreningens medlemmer har allerede på eget initiativ fået testet og evt. behandlet deres besætninger for at undgå at videreføre smitte. Gotlænderforeningen opfordrer sine medlemmer til, kun at sælge avlsdyr ved staldøren, efter at besætningen er testet negativ for klovsyge. I den forbindelse ligger der nu på hjemmesiden www.gotlam.dk et nyt skema "Ejererklæring til brug ved salg af avlsdyr", som avlerne på det kraftigste opfordres til at bruge. Som køber må det være et krav, at der udover en statusattest for Maedi-Visna medfølger en dokumentation på, at sælgers besætning er testet fri for klovsyge, indtil vi forhåbentlig i snart får etableret et officielt klovsyge program.

Resultatet af testede dyr før Landsbedømmelse

Resultat af Inga Stamphøjs test af 22 besætninger i Gotlænderforeningen viser desværre, at ud af de 11 besætninger der blev testet i Jylland var 5 positive (2 af de 11 besætninger havde allerede gennemført vellykket behandling med Zactran). På Sjælland og Fyn blev 11 besætninger testet og her var 3 positive. Dvs. at ca. en tredjedel af besætningerne er smittede.

Der er stadig besætninger med Gotlændere som er testet, men resultatet foreligger ikke endnu. Så for de fleste kommer det nok som et chok, at så mange besætninger, også uden at der er kliniske symptomer er smittede. Derfor haster det endnu mere med at få sat gang i yderligere information, registrering, behandling og kontrol af fårebesætninger for klovsyge i DK.

Yderligere oplysninger fås hos bestyrelsesmedlemmer

Anne Hjelm tlf.: 5132 6016
Anja Vogelsang tlf.: 2326 0176
Lise Jeppesen tlf.: 8699 7180

Bestyrelsen i Gotlænderforeningen den 14. august 2011